

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 23. 11. 2022

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2022/00079

Programová služba: DAJTO

Vysielateľ: MARKÍZA-SLOVAKIA, spol. s r. o.

Číslo licencie: TD/47

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2022/00079 smerujúci voči vysielaniu programovej služby DAJTO vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie výsledok preverenia podnetu.

T: 5. 12. 2022

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 23. 11. 2022

Podnet na preverenie č.	PGO-RPMS/2022/00079 zo dňa 19. 9. 2022
Podávateľ:	fyzická osoba
Predmet podnetu:	upútavka na program Jack Reacher 2: Nevracaj sa
Deň a čas vysielania:	16. 9. 2022 o cca 20:09 h
Označenie podľa JSO:	15
Programová služba:	DAJTO
Vysielateľ:	MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie:	TD/47

Dátum: 11. 11. 2022

OBSAH PODNETU:

„Odvysielala upútavku na program *Jack Reacher 2: Nevracaj sa, znázorňujúcu scény násilia.*“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (účinný od 01. 08. 2022):

§ 62 - Ochrana maloletých

(1) *Vysielať a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní zabezpečiť, aby programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktoré*

a) môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, boli sprístupnené iba takým spôsobom, aby maloletí nemohli takéto programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie za bežných okolností počuť ani vidieť,

(2) *Maloletý na účely tohto zákona je osoba mladšia ako 18 rokov veku.*

(5) *Zaradenie programu do vysielania v čase od 22.00 h do 6.00 h sa považuje za splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a).*

(6) *Vysielať a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.*

(1) *Vysielať je povinný uverejniť označenie vekovej vhodnosti vysielaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý*

a) pri vysielaní programu a pri vysielaní upútavky na program; upútavka na program sa označuje rovnako ako program, na ktorý sa vzťahuje,

(12) *Vysielať programovej služby je povinný zohľadniť časové zaradenie programov alebo iných zložiek programovej služby, ak má naň vplyv určená veková vhodnosť programov a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý.*

Vyhláška 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania:

§ 1

1) *Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, ak obsahujú*

a) zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosť, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,

b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,

c) zobrazenie prejavov neznášanlivosti alebo nenávisť, xenofóbie, rasizmu, náboženskej

diskriminácie a neznášanlivosti, násilia voči etnickým alebo iným menšinám, zobrazenie šikanovania,

d) zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy alebo zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku formou zábavy,

e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,

f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami, alebo

g) zobrazenie zámerne vyvolávajúce pocity strachu alebo úzkosti v žánri horor.

2) Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahujú

a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,

b) týranie zvierat,

c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,

d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,

e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ublíženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,

f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo

g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

3) Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahujú

a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,

b) zobrazenie reálneho násilia alebo zobrazenie následkov reálneho násilia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,

c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,

d) zobrazenie násilných aktov,

e) zobrazenie následkov násilných aktov,

f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obete reálneho sveta,

g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnmových javov,

h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,

i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,

j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátna interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo

k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

5) Obsah audiovizuálnych diel, multimedialných diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska

a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,

b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho poslania diela alebo programu a

c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby.

6) Obsah každého audiovizuálneho diela, multimedialného diela, programu poskytovaného prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programu alebo inej zložky televíznej programovej služby sa klasifikuje samostatne; to neplatí pre zložku televíznej programovej služby, ktorá je určená na získanie a udržanie pozornosti verejnosti na vlastné vysielanie a programy (ďalej len "upútavka"). Obsah každej časti seriálu, série alebo cyklu sa klasifikuje osobitne."

§ 4

3) Programy alebo iné zložky programovej služby klasifikované ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov alebo ako vhodné pre vekovú skupinu maloletých od 15 rokov sa zaraďujú do vysielania medzi 20.00 a 06.00 hodinou.

4) Ustanovenie odseku 3 sa nevzťahuje na upútavku klasifikovanú ako nevhodná pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov alebo ako vhodná pre vekovú skupinu maloletých od 15 rokov, ktorá neobsahuje kritériá nevhodnosti a neprístupnosti podľa § 1 ods. 1 a 2.

§ 6

5) „Programy alebo iné zložky televíznej programovej služby klasifikované ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 7 rokov, do 12 rokov, do 15 rokov alebo nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby klasifikované ako vhodné pre vekovú skupinu maloletých do 7 rokov, od 7 rokov, do 12 rokov, od 12 rokov alebo od 15 rokov sa označujú grafickým symbolom jednotného systému označovania po celý čas vysielania týchto programov alebo iných zložiek televíznej

programovej služby v pravom alebo ľavom hornom rohu televíznej obrazovky. Upútavka k programu sa označí totožným grafickým symbolom ako samotný program

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ poukazuje na skutočnosť, že dňa 16.9.2022 bola na programovej službe DAJTO odvysielaná upútavka na program *Jack Reacher 2: Nevracaj sa* znázorňujúca scény násillia.

Na webovej stránke www.csfd.sk je film *Jack Reacher 2: Nevracaj sa* charakterizovaný nasledovne:

„Reacher najradšej pracuje na prípadoch, kde by bol oficiálny postup len zdĺhavou prekážkou. Ako bývalý major vojenskej polície má rád zločiny s armádnou príchutou a najradšej má tie, ktoré na prvý pohľad nedávajú žiadny zmysel. Presne ako obvinenie veliteľky Susan Turnerovej (Cobie Smulders) zo špionáže. Krásku s doteraz nepoškvrnenou povestou, okolo ktorej začali náhle v podozrivo vysokom tempe umierať ľudia, chcel Reacher pôvodne pozvať na večeru. Teraz ju musí dostať z väzenia, aby pomohlo dokázať jej nevinu. Niekomu sa to samozrejme nepáči, a ten Niekto bude chcieť Reachera poriadne klepnúť po prstoch. Nezastaví sa ani pred použitím tých najodpornejších prostriedkov, akým je napríklad aj likvidácia Reacherovej dcery, o ktorej existencií sám doteraz nemal ani najmenšie tušenie. V tomto prípade ide totiž o veľa. (CinemArt SK)“

Na základe monitorovania sme zistili, že upútavka na program *Jack Reacher 2: Nevracaj sa* bola odvysielaná dňa 16.9.2022 o cca 20:09 h v dĺžke cca 39 sekúnd na programovej službe DAJTO. Na základe informácie uvedenej v programovom dvojtyždenníku TELE plus sme zistili, že program *Jack Reacher 2: Nevracaj sa* bol označený totožným grafickým symbolom ako samotné upútavka, t. j. **15**.

Prepis predmetnej upútavky:

Obrazová zložka

Krátky záber na cestu (v noci). Sú na nej štyri vedľa seba idúce autá. Oproti nim v šmyku zastavuje policajné auto. Prestrih. Záber na idúce policajné auto so zapnutým majákom. Prestrih. Je noc. Jack Reacher odchádza smerom k hlavnej ceste. Za sebou má motel, pred ktorým stoja ľudia a policajné autá.

V pravej hornej časti obrazovky je znázornený symbol **15**. V ľavej hornej časti obrazovky je znázornené logo *dajto*. Pod ním je v oranžovom kruhu text PO 20:30.

Prestrih. V miestnosti stojí žena oproti Jackovi Reacherovi a rozpráva sa s ním. Prestrih. Oproti sebe stoja dvaja muži. Prichádza medzi nimi k súboju. Muž stojaci chrbtom k obrazovke sa rukou zaženie na muža oproti seba. Prestrih. Kamera sníma tých istých mužov z iného uhla. Muž stojaci chrbtom k obrazovke sa vystretou rukou (v ruke drží pravdepodobne nejakú palicu) snaží zasiahnuť muža, ktorý si dvihne ruky pred tvár, aby stlmil úder. Muž ho tak zasiahne do oboch rúk, ktoré má pred tvárou (zasiahne ho rukou, nie palicou). Prestrih. Jack Reacher v miestnosti stojí tvárou k obrazovke. Kamera sníma jeho telo od pliec vyššie. V oblasti ľavého oka je viditeľné poranenie. Oproti nemu stojí žena, kamera sníma jej hlavu zozadu. Prestrih. Záber na zápasiacich mužov. Jack Reacher náhle chytí muža oproti sebe tak, že ho uchopí pod jeho rameno. Prestrih. Kamera sníma mužov z boku od ramien nahor. Muž sa pod vplyvom Reacherovho úchopu zakloní dozadu a vykrične. Prestrih. Záber zvrchu na cestu, po ktorej idú autá. Prestrih. Záber na Jacka Reachera a ženu, ako idú v aute. Žena šoféruje, pozrie sa do spätného zrkadla. Reacher sedí vedľa nej, obzrie sa dozadu. Prestrih. Za Jackom Reacherom stojí muž oblečený v nejakej uniforme. Reacher ho laktom udrie do oblasti tváre. Mužovo telo

sa posunie smerom vzad a narazí do steny. Prestrih. Kamera sníma oboch mužov z iného uhlu (pravdepodobne sú vo väzenskej cele). Reacher pri súboji odhadzuje muža v uniforme smerom od seba, pričom muž narazí svojím telom do rámu postele za ním (po náraze padá smerom na zem). Prestrih. Jack Reacher sedí v reštaurácii. Oproti nemu sedí muž (podľa uniformy pravdepodobne vo vysokej vojenskej hodnosti). Rozprávajú sa. Prestrih. Uprostred obrazovky stojí muž a mladé dievča s rukami za hlavou. Muž ju jednou rukou drží za vlasy na zátylku, v druhej ruke má zbraň, ktorá je hlavňou opretá o hlavu dievčaťa. Prestrih. Jack Reacher stojí tvárou k obrazovke (kamera ho sníma od pliec nahor, na tvári má v oblasti oka rezné poranenia), vo vystretých rukách drží zbraň a mieri pred seba. Prestrih. Záber na tvár dievčaťa. Tvári sa vystrašene, plače. Prestrih. Záber na dvoch mužov na budove. Jeden z nich sa rozbehne oproti druhému a narazí do neho. Prestrih. Záber na mužov, ako padajú zo strechy. Prestrih. Záber na obchod s oblečením. V popredí stoja oproti sebe Reacher a mladé dievča. Rozprávajú sa. Prestrih. Mužská postava snímaná zozadu vystrelí zo zbrane. Prestrih. Jack Reacher a nejaký muž zápasia o zbraň (pravdepodobne v reštauračnej kuchyni), obaja ju držia v rukách, zbraň vystrelí smerom k obrazovke, vidieť záblesk. Prestrih. Záber z diaľky zozadu na bežiaceho Reachera a ženu. Prestrih. Kamera sníma bežiaceho Reachera a ženu spredu, záber je detailnejší. Prestrih. Reacher prichádza k dvom mužom, ktorí sedia v aute, kamera ho sníma zozadu. Prestrih. Reacher sa napriahne, päťou rozbije bočné sklo auta a udrie jedného z mužov do tváre (mužovo telo sa po náraze prehne). Následne ho pravou rukou chytí pod krk, povytiahne jeho vrchnú časť tela cez rozbité okno smerom k sebe (muž má pod okom zranenie po údere, je vidieť krv) zoberie mu zbraň a namieri ju na druhého muža v aute. Prestrih. Záber na kolónu vojenských áut, prvé z nich vybuchuje. Prestrih. Záber na mužov v uniformách, ležia na zemi a strieľajú z automatických zbraní smerom k obrazovke. Prestrih. Záber na utekajúcich vojakov. Pred jedného dopadne bomba, jeho telo vyletí do vzduchu. Prestrih. Na obrazovke sa zjavuje nápis TOM CRUISE. Prestrih. Jack Reacher stojí v nejakej izbe. Prestrih. Záber na dievča (pravdepodobne Reacherova dcéra). Prestrih. Záber na dvoch policajtov. Prestrih. Záber zvrchu na zápasiaceho Reachera a troch mužov. Jeden z mužov padá vzad (záber úderu nebolo možné vidieť). Druhý muž vysoko vykopne. Reacherovi sa podarí stlmiť výkop rukami. Následne sa Reacher vrhne na ďalšieho muža. Prestrih. Telo muža sa údere prehne vzad (v tvári má naznačený výkrik). Prestrih. Reacher sotí muža smerom od seba. Prestrih. Záber z boku na bežiaceho Reachera a dve ženy. Prestrih. Záber spredu na troch utekajúcich mužov. Prestrih. Muž otočený chrbtom k obrazovke strieľa automatickou zbraňou na policajné auto stojace pred ním. Prestrih. Reacher má o kapotu auta opretú automatickú zbraň (kamera sníma z boku jeho vrchnú časť tela) a strieľa. Prestrih. Záber na strieľajúceho Reachera zozadu. V diaľke stojí postava, ktorú zahaľuje vybuchujúci plameň. Prestrih. Záber na výbuch z iného uhla, obďaleč stojí chrbtom k obrazovke postava. Prestrih. Záber na Reachera, ktorý sa je učupený pred dverami policajného auta (vyzerá, akoby sa kryl pred výstrelmi). Prestrih. Na obrazovke sa zjavuje statický obraz Jacka Reachera z profilu, v ruke drží zbraň. Jeho postavu postupne prekryje text *Jack Reacher 2: Nevracaj sa*. Pod názvom filmu sa objaví text *Pondelok 20:30*. Obraz postupne obrazový komunikát *dajto*.

Zvuková zložka

Počuť zvuk policajných sirén.

Mužský hlas mimo obraz: „*Bol najlepší z najlepších*“.

Žena: „*Si ako šelma. Len niečo zavetríš a potom ťa zaujíma krv.*“

Mužský hlas mimo obraz: „*No stal sa vyvrheľom.*“

Muž (v uniforme vysokej vojenskej hodnosti): „*Nemáte rád autority, systém...*“

Jack Reacher: „*...a právnikov.*“

Mužský hlas mimo obraz: „*No keď je v ohrození život jeho dcéry...*“

Jack Reacher: „*Chceš to prežiť?*“

Dievča (pravdepodobne dcéra): „*Chcem.*“

Mužský hlas mimo obraz: „...*musí sa znovu vrátiť...*“

Jack Reacher: „*Zdravím vás.*“

Mužský hlas mimo obraz: „...*do akcie.*“

Mužský hlas mimo obraz: „*Tom Cruise...*“

Jack Reacher: „*Zväčša pracujem sám.*“

Mužský hlas mimo obraz: „...*v akčnom triléri...*“

Jack Reacher: „*Som zvyknutý byť sám.*“

Mužský hlas mimo obraz: „*Jack Reacher 2: Nevracaj sa. V pondelok o 20:30 na DAJTO.*“

V rámci analýzy je potrebné spomenúť, že Rada sa už upútavkou na program *Jack Reacher 2: Nevracaj sa* v minulosti zaoberala v dvoch prípadoch:

- zasadnutie Rady dňa 26.8.2020, sťažnosť č. 1254/SO/2020. Sťažnosť sa týkala odvysielania dvoch rôznych variantov upútaviek na daný program, t. j. v trvaní cca 00:00:39 a cca 00:00:17. Obsah upútaviek sa mierne líšil. V kratšej upútavke (trvanie cca 17 sek.) boli použité rovnaké zábery ako v dlhšej upútavke (trvanie cca 39 sek.) s tým rozdielom, že v nej neboli použité všetky, jednotlivé prestrihy majú rozdielnu chronológiu a ich zvuková zložka nie je identická. Rada na zasadnutí dňa 27.1.2021 v správnom konaní rozhodla (RP/4/2021), že vysielateľ porušil povinnosť ustanovenú v § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 20. 5. 2020 o cca 15:42 hod., 16:21 hod. a 19:47 hod., dňa 21. 5. 2020 o cca 18:20 hod., 19:46 hod., 21:07 hod. a 22:24 hod. a dňa 22. 5. 2020 o cca 10:29 hod., 11:53 hod., 12:33 hod., 16:24 hod., 18:21 hod., 18:46 hod., 19:18 hod. a 19:44 hod. v rámci programovej služby TV MARKÍZA odvysielal upútavky na program *Jack Reacher 2: Nevracaj sa*, ktoré obsahovali výňatky z programu, na ktorý upútavajú, znázorňujúce scény násillia, za čo mu uložila sankcia vo výške 3 319 eur.
- zasadnutie Rady dňa 21.4.2021, sťažnosť č. 510/SO/2021. Počas programu *Táto pomsta je moja* boli odvysielané upútavky v dĺžke trvania 00:00:39 na program *Jack Reacher 2: Nevracaj sa* a boli takmer identické s upútkami z vyššie uvedenej sťažnosti. Rozdiel spočíval len v záverečnej časti upútavky, ktorá mala mierne odlišné grafické spracovanie a informáciu o dni vysielania programu. Rada na zasadnutí dňa 6.10.2021 v správnom konaní rozhodla (RP/35/2021), že vysielateľ porušil povinnosť ustanovenú v § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 23. 1. 2021 o cca 23:27 hod. a dňa 24. 1. 2021 o cca 00:28 hod. v rámci programovej služby TV MARKÍZA odvysielal upútavky na program *Jack Reacher 2: Nevracaj sa*, ktoré obsahovali výňatky z programu, na ktorý upútavajú, znázorňujúce scény násillia, za čo mu uložila sankcia vo výške 3 319 eur. Obsah upútavky, ktorá je predmetom tejto správy, sa líši od vyššie spomenutých upútaviek (v trvaní 00:00:39) len v malých detailoch. V úvode sa nachádza iná scéna s policajnými autami. Táto scéna je zaznamenaná na minimálnej časovej ploche a nie sú v nej obsiahnuté žiadne scény, ktoré by mohli súvisieť s násillím. Taktiež je rozdielne grafické spracovanie záverečnej časti upútavky a nachádzajú sa v nej (logicky) iné informácie o čase vysielania a programovej službe.

Vyššie spomenuté upútavky sme posudzovali na základe zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii, ktorý upravoval vysielanie obsahu upútaviek v ustanovení § 19 ods. 2. Podľa neho „*upútavka na program v rámci televíznej programovej služby nesmie obsahovať výňatky z diel, ktoré znázorňujú scény násillia a pohlavného styku, devastácie životného prostredia a zábery, ktoré by mohli navodiť dojem skrytej formy propagácie alkoholizmu, fajčenia a používania omamných látok, jedov a prekurzorov.*“

Od 1. 8. 2022 je účinný zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, ktorý však už obdobnú povinnosť neobsahuje. Upútku sme teda mohli posudzovať iba v súvislosti s ustanovením

§ 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov povinný „.....určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania ⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.

Osobitným predpisom je v tomto prípade Vyhláška č. 589/2007 Z. z. (účinná od 1. 1. 2014) ustanovujúca podrobnosti o používaní JSO.

Podľa ustanovenia **§ 4 ods. 3** vyhlášky 589/2007 Z. z. sa *programy alebo iné zložky programovej služby klasifikované ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov alebo ako vhodné pre vekovú skupinu maloletých od 15 rokov zaraďujú do vysielania medzi 20.00 a 06.00 hodinou*. Podľa **§ 4 ods. 4** sa ustanovenie odseku **3** nevzťahuje na *upútavku klasifikovanú ako nevhodná pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov alebo ako vhodná pre vekovú skupinu maloletých od 15 rokov, ktorá neobsahuje kritériá nevhodnosti a neprístupnosti podľa § 1 ods. 1 a 2*.

Upútavka má za úlohu zaujať pozornosť diváka tak, aby si daný program pozrel. V predmetnej upútavke sa nachádzali fragmenty akčného filmu idúce za sebou v pomerne rýchлом slede. Divák mal možnosť vidieť krátke a rýchle fyzické strety (zápasy, údery, kopy) medzi hlavnou postavou a inými mužskými postavami, pričom však nepišlo k detailnému a naturalistickému zobrazeniu násilných aktov. Taktiež nebolo zobrazené kruté ubližovanie ani násilná smrť bez pocitov ľútosti. Čo sa týka zobrazenia strelných zbraní, divák nemal možnosť vidieť priamy zásah. V jednom prípade muž držal pri hlave dievčaťa zbraň (bez následného výstrelu. Z obsahu upútavky bolo možné vydedukovať, že ohrozené dievča je Reacherova dcéra a muž mieriaci zbraňou na jej hlavu sa takto snažil vystrašiť Reachera). Taktiež sme zaznamenali streľbu smerom na obrazovku a na policajné auto. Ani v jednom prípade nebola zasiahnutá žiadna osoba. V závere upútavky sa následkom streľby rozhorí oheň, v ktorom je možné vidieť obrisy postavy. Nie je však zrejmé, či bola výstrelom postava zasiahnutá. Uvedené nepovažujeme v zmysle výkladu Rady v rámci rozhodovacej praxe za použitie strelnej zbrane. Myslíme si, že charakter scén vyskytujúcich sa v upútavke spadal pod kritériá nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov, ktoré sú uvedené v ustanovení § 1 ods. 3 vyhlášky.

Po verbálnej stránke upútavka obsahovala informácie o programovej službe, dni a čase vysielania. Taktiež obsahovala krátke informácie, ktoré mali neutrálny charakter a poskytovali divákovi predstavu o hlavnej postave. V upútavke sa nenachádzali žiadne nevhodné vyjadrenia, ktoré by spadali pod kritériá nevhodnosti do 15 alebo 18 rokov.

Na základe vyššie uvedeného si myslíme, že upútavka nebola v rozpore s **§ 62 ods. 6** zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.

ZÁVER:

Na základe analýzy programu sa domnievame, že vysielateľ MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o. odvysielaním upútavky na program *Jack Reacher 2: Nevracaj sa* dňa 16. 9. 2022 o cca 20:09 h na programovej službe DAJTO **neporušil** povinnosť ustanovenú v **§ 62 ods. 6** zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/Popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2022/00079)

Monitorované vysielanie: upútavka na program Jack Reacher 2: Nevracaj sa
Deň a čas vysielania: 16. 9. 2022 o cca 20:09 h
Označenie podľa JSO: 15

časový kód cca:

20:00:00 Začiatok záznamu

Časť programu *Susedia* 12, zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Winnetou III.*
- *Posledný výstrel* 12, zvukovo-obrazový komunikát, reklamný blok, zvukovo-obrazový komunikát.

20:09:04 Upútavka na program *Jack Reacher 2: Nevracaj sa* 15 (trvania upútavky cca 39 sekúnd)

Obrazová zložka

Krátky záber na cestu (v noci). Sú na nej štyri vedľa seba idúce autá. Oproti nim v šmyku zastavuje policajné auto. Prestrih. Záber na idúce policajné auto so zapnutým majákom. Prestrih. Je noc. Jack Reacher odchádza smerom k hlavnej ceste. Za sebou má motel, pred ktorým stoja ľudia a policajné autá.

V pravej hornej časti obrazovky je znázornený symbol 15. V ľavej hornej časti obrazovky je znázornené logo *dajto*. Pod ním je v oranžovom kruhu text PO 20:30.

Prestrih. V miestnosti stojí žena oproti Jackovi Reacherovi a rozpráva sa s ním. Prestrih. Oproti sebe stoja dvaja muži. Prichádza medzi nimi k súboju. Muž stojaci chrbtom k obrazovke sa rukou zaženie na muža oproti seba. Prestrih. Kamera sníma tých istých mužov z iného uhla. Muž stojaci chrbtom k obrazovke sa vystretou rukou (v ruke drží pravdepodobne nejakú palicu) snaží zasiahnuť muža, ktorý si dvihne ruky pred tvár, aby stlmil úder. Muž ho tak zasiahne do oboch rúk, ktoré má pred tvárou (zasiahne ho rukou, nie palicou). Prestrih. Jack Reacher v miestnosti stojí tvárou k obrazovke. Kamera sníma jeho telo od pliec vyššie. V oblasti ľavého oka je viditeľné poranenie. Oproti nemu stojí žena, kamera sníma jej hlavu zozadu. Prestrih. Záber na zápasiacich mužov. Jack Reacher náhle chytí muža oproti seba tak, že ho uchopí pod jeho rameno. Prestrih. Kamera sníma mužov z boku od ramien nahor. Muž sa pod vplyvom Reacherovho úchopu zakloní dozadu a vykrikuje. Prestrih. Záber zvrchu na cestu, po ktorej idú autá. Prestrih. Záber na Jacka Reachera a ženu, ako idú v aute. Žena šoféruje, pozrie sa do spätného zrkadla. Reacher sedí vedľa nej, obzrie sa dozadu. Prestrih. Za Jackom Reacherom stojí muž oblečený v nejakej uniforme. Reacher ho laktom udrie do oblasti tváre. Mužovo telo sa posunie smerom vzad a narazí do steny. Prestrih. Kamera sníma oboch mužov z iného uhla (pravdepodobne sú vo väzenskej cele). Reacher pri súboji odhadzuje muža v uniforme smerom od seba, pričom muž narazí svojím telom do rámu postele za ním (po náraze padá smerom na zem). Prestrih. Jack Reacher sedí v reštaurácii. Oproti nemu sedí muž (podľa uniformy pravdepodobne vo vysokej vojenskej hodnosti). Rozprávajú sa. Prestrih. Uprostred obrazovky stojí muž a mladé dievča s rukami za hlavou. Muž ju jednou rukou drží za vlasy na zátylku, v druhej ruke má zbraň, ktorá je hlavňou opretá o hlavu dievčaťa. Prestrih. Jack Reacher stojí tvárou k obrazovke (kamera ho sníma od pliec nahor, na tvári má v oblasti oka rezné poranenia), vo vystretých rukách drží zbraň a mieri pred seba. Prestrih. Záber na tvár dievčaťa. Tvári sa vystrašene, plače. Prestrih. Záber na dvoch mužov na budove. Jeden z nich sa rozbehne oproti

druhému a narazí do neho. Prestrih. Záber na mužov, ako padajú zo strechy. Prestrih. Záber na obchod s oblečením. V popredí stoja oproti sebe Reacher a mladé dievča. Rozprávajú sa. Prestrih. Mužská postava snímaná zozadu vystrelí zo zbrane. Prestrih. Jack Reacher a nejaký muž zápasia o zbraň (pravdepodobne v reštauračnej kuchyni), obaja ju držia v rukách, zbraň vystrelí smerom k obrazovke, vidieť záblesk. Prestrih. Záber z diaľky zozadu na bežiaceho Reachera a ženu. Prestrih. Kamera sníma bežiaceho Reachera a ženu spredu, záber je detailnejší. Prestrih. Reacher prichádza k dvom mužom, ktorí sedia v aute, kamera ho sníma zozadu. Prestrih. Reacher sa napriahne, päšťou rozbije bočné sklo auta a udrie jedného z mužov do tváre (mužovo telo sa po náraze prehne). Následne ho pravou rukou chytí pod krk, povytiahne jeho vrchnú časť tela cez rozbité okno smerom k sebe (muž má pod okom zranenie po údere, je vidieť krv) zoberie mu zbraň a namieri ju na druhého muža v aute. Prestrih. Záber na kolónu vojenských áut, prvé z nich vybuchuje. Prestrih. Záber na mužov v uniformách, ležia na zemi a strieľajú z automatických zbraní smerom k obrazovke. Prestrih. Záber na utekajúcich vojakov. Pred jedného dopadne bomba, jeho telo vyletí do vzduchu. Prestrih. Na obrazovke sa zjavuje nápis TOM CRUISE. Prestrih. Jack Reacher stojí v nejakej izbe. Prestrih. Záber na dievča (pravdepodobne Reacherova dcéra). Prestrih. Záber na dvoch policajtov. Prestrih. Záber zvrchu na zápasiaceho Reachera a troch mužov. Jeden z mužov padá vzad (záber úderu nebolo možné vidieť). Druhý muž vysoko vykopne. Reacherovi sa podarí stlmiť výkop rukami. Následne sa Reacher vrhne na ďalšieho muža. Prestrih. Telo muža sa údere prehne vzad (v tvári má naznačený výkrik). Prestrih. Reacher sotí muža smerom od seba. Prestrih. Záber z boku na bežiaceho Reachera a dve ženy. Prestrih. Záber spredu na troch utekajúcich mužov. Prestrih. Muž otočený chrbtom k obrazovke strieľa automatickou zbraňou na policajné auto stojace pred ním. Prestrih. Reacher má o kapotu auta opretú automatickú zbraň (kamera sníma z boku jeho vrchnú časť tela) a strieľa. Prestrih. Záber na strieľajúceho Reachera zozadu. V diaľke stojí postava, ktorú zahaľuje vybuchujúci plameň. Prestrih. Záber na výbuch z iného uhla, obďaleč stojí chrbtom k obrazovke postava. Prestrih. Záber na Reachera, ktorý sa je učupený pred dverami policajného auta (vyzerá, akoby sa kryl pred výstrelmi). Prestrih. Na obrazovke sa zjavuje statický obraz Jacka Reachera z profilu, v ruke drží zbraň. Jeho postavu postupne prekryje text *Jack Reacher 2: Nevracaj sa*. Pod názvom filmu sa objaví text *Pondelok 20:30*. Obraz postupne obrazový komunikát *dajto*.

Zvuková zložka

Počuť zvuk policajných sirén.

Mužský hlas mimo obraz: „*Bol najlepší z najlepších*“.

Žena: „*Si ako šelma. Len niečo zavetríš a potom ťa zaujíma krv*.“

Mužský hlas mimo obraz: „*No stal sa vyvrheľom*.“

Muž (v uniforme vysokej vojenskej hodnosti): „*Nemáte rád autority, systém...*“

Jack Reacher: „*...a právnikov*.“

Mužský hlas mimo obraz: „*No keď je v ohrození život jeho dcéry...*“

Jack Reacher: „*Chceš to prežiť?*“

Dievča (pravdepodobne dcéra): „*Chcem*.“

Mužský hlas mimo obraz: „*...musí sa znovu vrátiť...*“

Jack Reacher: „*Zdravím vás*.“

Mužský hlas mimo obraz: „*...do akcie*.“

Mužský hlas mimo obraz: „*Tom Cruise...*“

Jack Reacher: „*Zväčša pracujem sám*.“

Mužský hlas mimo obraz: „*...v akčnom triléri...*“

Jack Reacher: „*Som zvyknutý byť sám*.“

Mužský hlas mimo obraz: „*Jack Reacher 2: Nevracaj sa. V pondelok o 20:30 na DAJTO*.“

20:09:44 Zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Policajná akadémia 2* ¹²,
zvukovo-obrazový komunikát, pokračovanie programu *Susedia* ¹².

20:14:59 Koniec záznamu